

ፍትሕ የጠማው ህዝብ

እውነት ህወሓት የትግራይ ህዝብ ነፃ አውጪ?

ክፍል 2

ይኩኖ መስፍን

ቦስተን ማሳቹሶት

ባለፈው ክፍል አንድ ፅሁፌ “ቀበሮ የበግ ለምድ ለብሶ ፍየሌን ቀማኝ” እንዳለ ሁሉ ህወሓት/ኢህአዴግ የነፃነት ካባ ለብሶ በዲሞክራሲ ስም ታግሎ መንበረ ስልጣኑን ካመቻቸ በኋላ መልሶ የኢትዮጵያን ህዝብ ነፃነት የነጠቀና የመቶ ሽዎችን ሰማእታት አደራ የሰበረ የክህደት ስብስብ መሆኑን ከተግባሩ በላይ ሌላ ምስክር የሚያስፈልግ አይመስለኝም። ሁላችንም ካለፈው ልምዳችን እንደምናውቀው የኢትዮጵያ ህዝብ ታሪክ የነፃነት ትግል ታሪክ ቢሆንም ታግሎ ያገኘውን የድል ችቦ በተደጋጋሚ በጥቂት አንባገነኖች በአቋራጭ እየተነጠቀ፣ የተከፈለውን የነፃነት ዋጋ (መስዋእትነት) ውጤቱ ታጥቦ ጭቃ እየሆነ በመምጣቱ እነሆ ዛሬም ኢትዮጵያ እናታችን በዓለም ማሕበረሰብ ዘንድ የረሃብ፣ የጦርነት፣ የዝርፊያ፣ የአፈና፣ የጭቆናና የልመና ተምሳሌት ሆና እንድትታይ አድርጓታል” በሚሉ ርእሰ ጉዳዮችና በተለይም በአሁኑ ጊዜ ህዝባችን በምን ሁኔታ ላይ ይገኛል? በስልጣን ላይ ያለው ቡድን የሚለውንና በመሬት ላይ ያለውን እውነታ ምን ይመስላል? በሚሉት ወቅታዊ ጉዳዮችና ሌሎች ነጥቦች ዙሪያ ጭብጥ መረጃዎችን መሰረት በማድረግ አንኳር አንኳር በሆኑት ችግሮች ላይ ብቻ በማትኮር ለመዳሰስ ሞክራ እንደነበር ይታወሳል። እነዚህ ፅሁፎች በተከታታይ ለማቅረብ ካነሳሱኝ ነገሮች አንዱ በቅርብ ጊዜ በኢትዮጵያ ውስጥ በአካል ተዘዋወረ በዓይኔ ያየኋቸውና እንዲሁም በቀጥታ የችግሩ ሰለባ ከሆነው ከራሱ ከህዝቡ አንደበት ያገኘኋቸው ጭብጥ መረጃዎች ሕብረተሰቡ ማወቅ አለበት የሚል እምነት ስላደረብኝ ነው። በመሆኑም የዛሬው ክፍል ሁለት ፅሁፌም ካለፈው የቀጠለ ሲሆን በአቀራረቡም በሚከተሉት ወቅታዊና አንገብጋቢ ጉዳዮች ላይ በማትኮር በቀደም ተከተል ቀርቧል።

እውነት ህወሓት የትግራይ ህዝብ ነፃ አውጪ?

በክፍል አንድ እንደተጠቀሰው የትግራይ ህዝብ በህወሓት ሞኖፓላዊ አገዛዝ ስር ከገባ እንሆ 38 ዓመታት አስቆጥሯል። በነዚህ አራቱ አስርቱ ዓመታት ውስጥ በተለያዩ መልኩ በህወሓት ቤቱ ያልተንኳኳ ወይም ያልተነካ የትግራይ ገበሬና ከተሜ የለም ቢባል ማጋነን አይሆንብኝም። ቁጥራቸው 60 ሺሕ በላይ የሚገመቱ ወጣቶች ከደርግ ጋር በተደረገው ፍልሚያ ህይወታቸውን አጥቷል። በአስር ሽዎች የሚገመቱ ለጋ ወጣቶች ኤርትራን ነፃ ለማውጣት በኤራትራ በራሃዎች ደማቸውን ፈሷል። ከኢ.ድ.ዩ እና ከኢ.ሕ.አ.ፓ ጋር በተደረገው የርስ በርስ ፊልሚያ በሽዎች የሚገመቱ ወጣቶች ሞቷል። ከጅብሃ ጋር በተደረገው ውጊያም በርካታ ወጣቶች ሂይወታቸውን አልፏል። የዚህ ሁሉ እልቂት በህዝባዊ ወያኔ ሓርነት ትግራይ (ህወሓት) አገላለፅ ለነፃነት፣ ለፍትሕና ለዲሞክራሲ ተብሎ የተከፈለ ክቡር መስዋእትነት ነው እየተባለ ነበር የሚነገረን።

መስዋእትነቱ በዚህ ብቻ አላቋረጠም። ከደርግ ውድቀት በኋላም በሀገር መከላከያ ስም ከኦሮሞ ነፃ አውጪ (ኦነግ) እና ከኦጋዴን ነፃ አውጪ ድርጅቶች ጋር በተደጋጋሚ ሲካሄድ በቆየው ጦርነት ምክንያት የተከፈለው የሂይወት ዋጋም ቀላል አይደለም። ከሁሉም በላይ ደግሞ ከድንበር ውዝግብ ጋር በተያያዘ ጉዳይ ዳግም ከኤርትራ ከሻዕቢያ ጋር የተካሄደው ጦርነትም በአስር ሽዎች የሚገመት ሰራዊት አልቋል። በነዚህ ተደጋጋሚ ጦርነቶች ምክንያት ተንከባካቢ ያጡ አካል ጉዳተኞች፣ ጧሪ አልባ ሆነው የቀሩት አረጋውያንና ወላጅ አልባና የጎዳና ተዳዳሪ ሆነው ለልመናና ለአስፀያፊ ስራ የተዳረጉት ለጋ ህፃናትም ቁጥራቸው ቀላል አይደለም። ይህ ሁሉ ድምር መስዋእትነትም አሁንም እንደተለመደው በህወሓ መሪዎች

አገላለፅ “የትግራይ ህዝብ ነፃ ለማውጣት ብሎም ሀገራችንንና ዲሞክራሲያዊ ስርዓታችንን ለመጠበቅ ተብሎ የተከፈለ ዋጋ ነው” ይሉናል።

ይሁን እንጂ ጥያቄው ለምን ይህ ሁሉ መስዋእትነት ተከፈለ? ለተከፈለው መስዋእትነት መንስኤውና ተጠያቂው ማን ነው? የሚለው ብቻ አይደለም መታየት ያለበት። ዋናው መመለስ ያለበት አወዛጋቢ ጥያቄ የኢትዮጵያ ህዝብ በተለይም የትግራይ ህዝብ ይህ ሁሉ መስዋእትነት ተከፍሎ ምን ለውጥ አገኘ? በሰማእታት ስም የለውጡ ተጠቃሚ እየሆነ ያለውስ ማን ነው? የሚለው ነው። በትግሉ ሂደት ወንድሞቹ፣ የቅርብና የሩቅ የሱጋ ዘመዶቹ፣ ጎረቤቶቹና ሌሎች ለጋ ወጣት ጓደኞቹ የተሰዉ እንዳሉ አውቃለሁ። ለነዚህ ሰማዕታት ያለኝን ክብር ምንም ጊዜም የሚለወጥ አይደለም። ነገር ግን በተለያዩ ጊዜያት ወደ ሀገር ቤት በሄድኩ ቁጥር ለተከፈለው መስዋእትነት የማይመጥኑና የሰማእታቱን አላማ የሚፃረሩ የመልካም አስተዳደር ጉደለቶች በግልፅ ይታዩኝ ነበር። እኔም አንዳንዶቹ ተራ የአስራር ጉደለቶች እየመሰለኝ ከህዝቡም ከአንዳንድ ባለስልጣናትም ጭምር በአካል ስለጉዳዩ እየተነጋገርኩኝ አልፎ አልፎም በዕሉጥ መልክ ያለኝን ቅሬታ አቀርብ ነበር። በአጋጣሚ በቅርብ ጊዜ ወደ ሀገር ቤት ሂጄ ያየሁት አስገራሚና አሳሳኝ የሆነ ሁኔታ ግን ከምናገረው በላይ ሆኖ አግኝቶታለሁ። በዚህ ምክንያትም “እውነት ህወሓት የትግራይ ህዝብ ነፃ አውጪ? የሚለውን ጥያቄ ደጋግሜ እንዳነሳ አድርጎኛል።” ችግሩ በዚህ ሁኔታ ከቀጠለ ሀገሪታዎስ ወዴት እያመራች ነው? የሚለው ጥያቄም ሀገር ወዳድና የህዝብ ወገን የሆነ ሁሉ ሊያሳስበውና ሊያስጨንቀው የሚገባ ጉዳይ ነው።

- ህዝብና መንግስት ሆድና ጀርባ ናቸው ብቻ ሳይሆን አንዳንድ ጊዜም በግልፅ የሚሰራው ድራማ ስታይ መንግስት አለ ወይ? ብሎ ለማመንም ያዳግታል። ህዝቡ አቤት የሚልበትና ችግሩ የሚገልፅበት ነፃ የፍትሕ ቦታና ሁኔታ አይታይም። የመንግስት አካላት አሉ ቢባልም የቆሙት ለህዝቡ ልዕልና ሳይሆን ለአንድ ድርጅት ጥብቅና ነው። የአብዮታዊ ዲሞክራሲ ታማኝ ላልሆነ ዜጋ የፍትሕ በሩ ዝግ ነው። የመንግስት አካላት የህዝቡን ድህነት የሚጠብቁና ሕግን የሚያስከብሩ ሳይሆን ለራሳቸው ከሕግ በላይ ሆነው ህዝቡን የሚያሸብሩ ናቸው። በአካባቢው የተሰማሩ ካድሬዎችና ባለስልጣናት የሕብረተሰቡን ችግር የሚፈቱ ሳይሆን ችግሩን የበለጠ እንዲባባስ በማድረግ በአንድ በኩል ህዝቡ በፍርሃት ፀጥ ረጭ ብሎ አሜን ብሎ እንዲገዛላቸው በሌላ በኩል ደግሞ በግርግሩ የግል ጥቅማቸውንና ስልጣናቸውን ለማጠናከር እንደ መሳሪያነት ይጠቀሙበታል። ለምሳሌ ረሃብን እንደ መለመኛ መሳሪያ ብቻ ሳይሆን ታማኝ አባላትን የሚመለሙሉበት ትልቁ ማምረቻ ነው። በአንፃሩ ተቃዋሚ ወይም አፈንጋጭ ብለው ለሚጠረጠሩት ሰው ደግሞ በሆዱ ለመቅጣት የሚገለገሉበት የፖለቲካ መሳሪያቸው ነው።

- የትግራይ ህዝብ አማራጭ ሃሳብና አማራጭ መድረክ የሌለው በአንድ ድርጅት በህወሓት በጅሆ (ሆስቴጅ) የታያዘ ህዝብ ነው። በክልሉ የሚገኘው አስተዳደር የመንግስት መዋቅር ደንብ የተከተለ ነው ይባል እንጂ ህዝቡ ሕገ መንግስቱን አይመለከተውም። የሚተዳደረው ልክ በትጥቅ ትግሉ ዘመን እንደነበረው ዓይነት በሲቪል ለበስ ታማኝ ካድሬዎች ነው። በአንዳንድ አፈና የነገሰባቸው ሀገሮች የፖሊስ ስቴት ተብለው እንደሚጠሩት ሁሉ ትግራይም የካድሬ ክልል እየተባለች ትጠራለች።

- ትግራይ ከማንም ጊዜ በላይ አፈና፣ ስጋት፣ ፍርሃትና ሽብር የነገሰባት ክልል ሆናለች። ለአቶ መለስ ዜናዊ ስልጣን አስጊ ናቸው የሚባሉ እንደነ መድረክ፣ አንድነት፣ አረናና ሌሎች ተቃዋሚ የፖለቲካ ድርጅቶች አባላት ወይም ደጋፊ ተብለው የሚጠረጠሩ ሁሉ ሰብብ አስባብ እየተፈለገባቸው እስር ቤት ማኅር፣ ከስራ ማባረር፣ ከየድርጅታቸው አባልነት እንዲወጡ በጥቅም መደለል ካልሆነ ደግሞ በማስፈራራት እንዲገለሉ ማድረግ፣ ከያሉበት እየታፈኑ እንዲሰውሩ ማድረግ፣ በተለያዩ ጫና ሀገር ለቀው እንዲሰደዱ መገፋፋት የመሳሰሉ የአፈና ድርጊቶች የተለመዱ የካድሬው መደበኛ ስራዎች ናቸው። ለምሳሌ በነ አንዳለምና እስክንድር ነጋ የተፈፀመው ኢ-ፍትሐዊ ድርጊት አልበቃ ብሏቸው

ሰሞኑን በተመሳሳይ ሁኔታ በትግራይ በዓረና አባላት ላይ የሚያካሂዱት የመንጥር ዘመቻቸው በተጠናከረ መልኩ ቀጥሏል። ለምሳሌ አቶ ጎይተኦም ፀጋይ በቴምቤን መምህር፣ አቶ አያሌው በየነ በሽሬ እንዳሰላሰ፣ አቶ ተወልደ አማረ በመቀሌ ከነበሩበት ስራ እንዲባረሩ ተደርጓል። በተጨማሪም የአረና ምክትል ሊቀ መንበር የሆኑት አቶ ብርሃኑ በርሄ ለሁለት ወር ያህል በሰሜን አሜሪካ በስራ ጉዳይ ሲንቀሳቀሱ ቆይተው ወደ ሀገር ቤት ከተመለሱ በኋላ አንድ ሳምንት ባልሞላ ውስጥ በረቀቀና በተደራጀ መልክ ማንነታቸው ባልታወቁ ሰዎች ቢሮዎቸው ከነ ሙሉ ንብረቱንና ደመኩሜንቶቹን በሌሊት ተዘርፏል። በአጠቃላይ ለያንዳንዱ የዓረና አባል ወይም የተቃዋሚ ድርጅቶች አባል ወይም ደጋፊ ነው ብለው ለሚጠረጥሩት ሁሉ እንቅስቃሴውን በዓይነ ቁራኛ የሚከታተሉ ከሁለት በላይ የድህንነት አባላት ተመድበውበታል።

- የትግራይ ህዝብ ዛሬም ከጥይት ጭኸትና ከጦርነት ስጋት አልተላቀቀም። ከላይ እንደተጠቀሰው የትግራይ ህዝብ ከትጥቅ ትግሉ ጀምሮ በሻዕቢያና በህወሓት መሪዎች በሁለት አለንጋ እየተገረፈ እንደመጣ ሁሉ ዛሬም በባሰ መልኩ ቀጥለዋል። በቅርቡ “ዴሞክራሲያዊ ምንቅስቃሴ ህዝቢ ትግራይ” (ደምህት) ብሎ ራሱን የሚጠራ በሻዕቢያ የሚንቀሳቀስ የፓለቲካ ድርጅት በትግራይ መሬት እየገባ በአንዳንድ ወታደራዊ ምሽጎችም ሆነ በሰላማዊ ህዝቡ ላይ ጦርነት በመክፈትና ፈንጅ በመቅበር ተደጋጋሚ ጥቃቶች እንደሚፈፀም ይታወቃል። ይሁን እንጂ በህዝቡ እየደረሰ ያለው ጥቃት አንድ ቀን እንኳን በብዙሃን መገናኛ ተገልጾ አያውቅም። በአንዳንድ ከተሞችም በስውር ሰርጎ እየገባ የስልክ መገናኛዎች እንዲቋረጡ በማድረግ የህዝቡን ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ሂደት እንዲናጋ ያደርጋል። አንዳንድ ጊዜም በህወሓት አባላት ውስጥም ሰርጎ በመግባት በገንዘብም ሆነ በሌላ ነገሮች በመደለል የሻዕቢያ ተልእኮ ማስፈፀሚያ እንዲሆኑ እያደረገ ይገኛል። ለምሳሌ በምዕራብ ትግራይ ቢራራ በሚባል ልዩ ስፍራ የወጣቶች አስተባባሪ ሆኖ ይሰራ የነበረ አንድ የህወሓት አባል \$2000 ብር ተከፍሎት በአንድ የህዝብ ማመላለሻ አውቶቡስ ውስጥ ፈንጅ በመቅበር የ16 ንፁቃን ዜጎች ሂደት መጥፋት ምክንያት ሆኗል። ካድሬው ወንጀሉ ከፈፀመ በኋላ በቁጥጥር ስር ውሎ እስር ቤት እንደሚገኝ ያካባቢው ሰዎች ገልፀዋል። ይህንንም በብዙሃን መገናኛ ገና በይፋ አልተገለፀም።

ከዚህ ተደጋጋሚ ችግር በመነሳት ህዝቡ ዓቅምና አማራጭ መንገድ አጣ እንጂ ሻዕቢያና የአቶ መለስ ዜናዊ አገዛዞች ስልጣን ላይ እስካሉ ድረስ የኤርትራ አጀንዳ መቋጫ የሌለው የኢትዮጵያ ህዝብ በተለይም የትግራይ ህዝብ ዕዳና ፍዳ ሆኖ እንደሚቀጥል አያጠራጥርም የሚል ድምዳሜ ከደረሰ ውሎ አድሯል። ይህን ጠንቅቆ የተረዳ የአቶ መለስ ዜናዊ ቡድንም በኢትዮጵያ ተቀናቃኝ ህይወት ላይ ሳይሆን ስለሀገሩ፣ ስለሰብአዊ ክብሩንና ለዓላዊነት ማንነቱን በአደባባይ ጥብቅና ለመቆም የሚችል፣ በራሱና በህዝቡ የሚተማመን ብሄረተኛ ዜጋ እንዳይበቅል ሆን ብሎ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ እያጠፋው ይገኛል። በምትኩ ስብእናውንና ነፃነቱን አሳልፎ የሰጠ፣ ጥያቄ የማያስነሳ፣ በአብዮታዊ ዲሞክራሲ የማሌሊት ፍልስፍና ተጠምቆ ወኔው የተኩላሽ ዜጋ ሆኖ እንዲያድግ ለማድረግ በከፍተኛ ደረጃ እየተንቀሳቀሰበት ይገኛል። በሌላ በኩል ደግሞ እንደ መድረክ የመሳሰሉት ተቀናቃኝ ድርጅቶች ለማክሰም ቀጣይነት ያለው የመኩርኮም እርምጃ እየወሰደ ይገኛል። በነዚህ ድርጅቶች አባላት ላይ በየቀኑ እየተፈፀመ ያለው የአካልና የስነ ልቦና ጥቃት “ለስልጣናችን አስጊ የሆነውን ሁሉ ገና ከእንጭጩ መቅጨት አለብን” ከሚል ትውልድ ገዳይ ፓለሲ የመነጨ መሆኑን የአደባባይ ሚስጢር እየሆነ መጥጠቷል።

- በኢትዮጵያ ህዝብ ላይ በተለይም በህወሓት ሞኖፓላዊ አገዛዝ የሚተዳደረው በትግራይ ህዝብ ላይ እየደረሰ ስላለው ግፍና መከራ ሌላውን ለናንተ ልተውና “እውነት ህወሓት የትግራይ ህዝብ ነፃ አውጪ? ለሚለው ጥያቄ ሚዛናዊ ፍርድ ይኖራችሁ ዘንድ የዓረና አባል የነበሩ በአቶ አረጋዊ ገብረዮሐንስ ላይ የደረሰ አስቃቂ የሞት አደጋ ማየቱ በቂ ነው የሚል እምነት ስላለኝ በአጭሩ ጠቅሼ

ወደ ሌላው ነጥብ ልለፍ። ቀደም ሲል በተለያዩ ድህረ ገጾች እንደ ተጠቀሰው ሁሉ አቶ አረጋዊ ገብረዮሐንስ ዓረናን በመወከል በአራተኛው ሀገራዊ ምርጫ ለፌዴራል ፓርላማ ዕጩ ተወዳዳሪ ሆኖ የቀረበ ነበር። አቶ አረጋዊ በድርጅቱም ሆነ በተንቀሳቀሰበት ቦታ ሁሉ የህዝብ ተቀባይነት፣ ጥሩ

- የመግባባትና የማሳመን ችሎታ የነበረው ወጣት ምሁር ነበር። አቶ አረጋዊ ለህልፈት ከመዳረጉ ከጥቂት ቀናት በፊት አቶ መለስ ዜናዊ 37ኛው የህወሓት ልደት በዓል ምክንያት በማድረግ በመቀሌ አደባባይ በመገኘት ዓረና ትግራይን እንደጠላት በመፈረጅ በጠላቱ ላይ እንዲነሳ ለትግራይ ህዝብ የክተት ጥሪ አቅርበው እንደነበር ይታወሳል።

የክተት አዋጁ ሁኔታ አደገኛ ቢሆንም ቅሉ የጠቅላይ ሚኒስትሩ ጥሪ በትግራይ ህዝብ ዘንድ ተቀባይነት አላገኘም። ሆኖም እነ አቶ መለስ ዜናዊ ህዝቡ “እኔን አይተህ ተቀጣ” የሚልበትና አደናግጠው በአቋራጭ ምርጫውን የሚያሸንፉበት ሌላ ዘዴ መፈለግ ግድ ሆነባቸው። በዚህ ምክንያት ዓይናቸው በአቶ አረጋዊ ገ/ዮሐንስ ላይ አረፈ። አቶ አረጋዊ ከመገደሉ በፊት የድህንነት አባላት በሄደበት ሁሉ ይከታተሉት አንደነበር በወቅቱ በራሱ አንደበት ይናገር ነበር። ሁኔታውን በመረዳት መስዋእትነት ለመክፈል ዝግጁ እንደሆነ በመግለፅ ህዝቡንና አላማውን ተማምኖ እንቅስቃሴውን ቀጠለ። አቶ አረጋዊ በእጁ የያዘው ወረቁትና ብዕር ብቻ ነበር። ሌላ ትጥቅ አልነበረውም። ለህዝቡ የሚያስተምረውም ስለጥላቻና ቁም በቀል ሳይሆን ስለ አንድነት፣ ሃቀኛ ዲሞክራሲ፣ ፍትሕ፣ የሕግ የበላይነትና መልካም አስተዳደር መክበር ነበር። ነገር ግን እንደገመተው ብዙ አልቆየም። ከጥቂት ቀናት በኋላ አቶ አረጋዊ ሌሊት ከተኛበት ክፍል ተቀስቅሶ በሚዘገንንና በሚያስደነግጥ መልኩ በቤቱ ውስጥ በወለል ላይ እንደበግ አጋድመው አረዱት።

ነብስ ገዳይ ቅጥረኞቹም የትም አልሸሹም። እንዲያውም ተዝናንተው ማንም ሳይጠይቃቸው ራሳቸው እጃቸውን ለፓሊስ ሰጡ ተባለ። ስለሁኔታው በገለልተኛ አካል እንዲጣራ ከየአቅጣጫው ጥሪ ቢቀርብም ገና የሃዘን ድንኳኑ ሳይፈርስና ሃዘንተኛውን ሳይረጋጋ የፍርድ ሂደት ሳምንት ባልሞላ ውስጥ ተጠቃልሎ ፋይሉ ተዘግቷል ተባለ። ከዚያም ዳኛ በሰጠው ፍርድ ላይ ጣልቃ መግባት አይቻልም በሚል የማጣራቱን ጥያቄ ተቀባይነት ሳያገኝ ቀረ። በፍርድ ቀንም የቅርብ ጓደኞቹ ፍርድ ቤት ገብተው ጉዳዩን እንዳይከታተሉ ተከልከሏል። ከነብስ ገዳይ ቡድኑ አንዱ ለ15 ዓመታት ተፈርዶበታል ቢባልም ከዚያ በኋላ በእስር ቤት ይኖር አይኖር የሚታወቅ ነገር የለም። ሌሎች ግብረ አበሮቹ ደግሞ በነፃ ተለቀው በሰላም ይኖራሉ። ከዚህ ሁሉ የሚገርመውና የሚያሳዝነው የአቶ አረጋዊ ገ/ዮሐንስ ሞትና የፍርድ ሂደቱ ድራማ ብቻ አይደለም። ሰውየው ከሞተ በኋላ በቤተሰቡ ላይ የደረሰው መበታተን፣ መፈራረስና መንከራተት ነው። ስድስት ልጆቹና የሚቼ ወንድም ወደ ሱዳን ተሰዷል። ሚሲቱ በድንጋጤ አቶ አረጋዊ ከሞተ ከአንድ ወር በኋላ ከዚህ ዓለም በሞት ተለይታለች። እንግዲህ እግዚሄር ያሳያችሁ! ለትግራይ ህዝብ ነፃነት፣ ልማትና ዲሞክራሲ ማለት ይኸው ነው።

ሙሴና በሀገራችን ከኤድስ በላይ ወረርሽኝ በሽታ ሆነዋል

መሴና በኢትዮጵያ ከኤድስ በላይ ወረርሽኝ በሽታ ሆኗል” የሚለው አገላለፅ በአካባቢው በሕብረተሰቡ ዘንድ ከሚነገሩት የብሶት መግለጫዎች የወሰድኩት አባባል ነው። ይህ ብቻ አይደለም በየቀኑ ህዝቡ አድጓል እያሉ በመንግስት መገናኛ አውታሮች የህዝቡን ጆሮ የሚያደነቁሩትን የመንግስት ጋዜጠኞች በማህል ሀገር “ለማ” የሚል ስያሜ ተሰጥቷቸዋል። በትግራይ አካባቢ ደግሞ ለማ የሚለውን ቃል በትግርኛ ተርጉመው “ላማ” በሚል ስያሜ ይጠቅሱታል። ላማ ማለት በትግርኛ ምላጭ ማለት ነው። ምላጭ ማለት ደግሞ ከሙሴና ጋር ተያይዞ የሀገር ሃብት የሚነጭ ማለት ነው። በሌላ መልኩ ደግሞ የትላንት ታሪክ ቆርጦ በመጣል ያለነበረውና ያልትደረገውን የሚያሳይ ማለት ነው። በአንድ አጋጣሚ ከሰዎች ጋር ቁጭ ብለን ስለችግሩ ስናወራ ህዝቡ የስርዓቱን አስከፊነት በሙሴና አማካይነት ሲገልፅ እንዲህ በማለት ነግረውኛል። “አንድ የጤና ካድሬ ህዝቡን ሰብስቦ ስለኤድስ በሽታ አስከፊነት

ሲያስተምር ወደ ዝርዝር አርእስቱ ከመግባቱ በፊት ተስብሳቢዎቹን “አመንምኖ ገዳይ ምንድን ነው?” ብሎ ይጠይቃል። ህዝቡ በተለይም ወጣቶቹ ዝም አሉ። ካድሬው “ተናገሩ እንጂ” እያለ ደጋግሞ ይጎተጉታቸዋል። አንድ አዛውንት ብድግ ብለው እንደ ቀልድ አስመስለው እየሳቁ “ስማ ልጄ ሀገርንና ህዝብን አመንምኖ እየገደለ ያለው “ሙሴና (ግዕዚይና) ነው” ብለው ሲመለሱ ቤቱ በሳቅም በጭብጨባም ቀለጠ አሉ። እውነት ነው! በሕብተሰቡ ዘንድ በየአካባቢው የሚነገሩ የብሶት መገለጫዎች ብዙ ናቸው። አልፎ አልፎም በቪዲዮ ካሜራም ሆነ በማስታወሻ ለታሪክ ያስቀመጥኩዎቸው አሉኝ። ምናልባት ለወደፊት ጊዜና ሁኔታ ሲፈቅድ ለማቅረብ እሞክራለሁ።

አዎ!! ሙሴና በአሁኑ ጊዜ በዓለም ላይ ብዙ ሀገሮችን ለድህነት የዳረገ፣ የሀገርና የህዝብ ሀብት ያባከነ፣ የዕድገትና የዲሞክራሲ ባላንጣ የሆነ በዓለም ማሕበረሰብ ዘንድ የተወገዘ እርኩስ ተግባር ነው። ከራሳችንና ከሌሎች ሀገሮች ልምድ እንደምናየው አብዛኞቹ ዓይን ላወጣ ሙሴና የተጋለጡ ሀገሮች ነፃ ህዝባዊ ኢንስቲትዩሽን፣ ነፃ የፍትሕና የዲሞክራሲ ተቋማት፣ ግልፅነትና ተጠያቂነት ያለው መልካም አስተዳደር የሌላቸው፣ በጥቂት ፈላጭ ቆራጭ አምባ ገነን መሪዎች ብቻ የሚተዳደሩ ናቸው። መሪዎቹም ውለው አድረው ከሀገር መኮብለላቸው የማይቀር መሆኑን ስለሚያውቁ የሀገር ችግር ከማስቀደም ይልቅ ለራሳቸው ለክፉን ብለው ገንዘብና የክበረ ንዋይ ወደ ውጭ ያሸሻሉ። ለትውልድ የሚሆን ስራ ከመስራትና ከማሰብ ይልቅ ለራሳቸው ቤተሰብና ለልጅ ልጆቻቸው ስለሚያወርሱት ሀብት ለማካበት ይጨነቃሉ። ከራሳቸው ህዝብ ይልቅ የውጭ ባለሀብቶችን ይተማመናሉ። ስልጣናቸውን ለማቆየትና ለማጠናከር ሲሉም እጃቸውን በንፁህን ደም ስለሚነከር የመጨረሻ ቀናቸው ሲደርስ ሀገር ውስጥ የመኖር ተስፋቸው ስለሚመነምን ወደ ውጭ ሀገር የሚያመልጡበት ሁኔታ ያመቻቻሉ። ገንዘብ ከሰው በላይ ይናገራል ነውና ሀገርንና ህዝብን ካደቀቁ በኋላ እንደምን ብለው ከሀገር ያመልጣሉ።

በኢትዮጵያ የነበረውና አሁን ያለው ሁኔታ ሲታይም ከዚህ የባሰ እንጂ ያነሰ አይደለም። ደርግ የቀዳማዊ ሀይለ ስላሴ ስርዓት ሲያወግዝ ንጉሱ ለልጆቻቸው የሚበቃ አስራ አንድ ቢሊዮን ዶላር ወደ ስዊዘርላንድ ባንክ አሸሽቷል እያለ ከወሎ ረሃብ እልቂት ጋር እያነፃፀረ ለህዝብ ሲያሳይ ነበር። ለምሳሌ የወሎ ህዝብ ተርቦ ጥላሁን ገሰሰ “ዋይ ዋይ ሲሉ” እያለ ሲዘፍን አንድ የንጉሳን ቤተሰብ ለሰርጉ ዕለት በአንድ መቶ ሽሕ ዶላር በጣሊያን ሀገር በትእዛዝ የተሰራውን ኬክ ሲቆረስ በተለቭዠን ይታይ ነበር። በወቅቱ ይህንን ሁኔታ ያየና የሰማ ህዝብም በመገረም ለጉድ አለ። ደርግም ስልጣኑን ካመቻቸ በኋላ በተራው ብዙ አልቆየም የአየር በአየር ዝርፊያና የተደራጀ ሌላብነት ተጠጥቷል። ሀገሪትዋም በአንድ በኩል ሁሉም ወደ ጦር ግንባር በሚል መፈክር በሌላ በኩል ደግሞ የኢሰፓ ካድሬና የባለስልጣናት ዓይን ያወጣ ሙሴና ምክንያት ኢኮኒሚዋን ደቀቀ። ዓመታዊ ዕድገትዋም ከዜሮ በታች ወረደ። በመሪዎችና በህዝቡ መካከል የንሮ ልዩነቱ የሰማይና የምድር ያህል ሆነ። በሙሴናና በአፈና የተገነባ የደርግ ስርዓትም እየተፈረካከሰና እየተሰነጣጠቀ መምጣቱ የተረዱት መሪዎችም ለክፉ ቀን የሚሆን መውደቂያቸውን ማመቻቸትና ሃብት ማሸሽ ጀመሩ። በመጨረሻም ራሳቸውን እንደ አፄ ቴዎድሮስ ሲያመሳስሉ የነበሩት ከሌሌል መንግስቱ ሀይለማሪያም ሽልክ ብለው ከሀገር ወጡ። ይህንን ሁኔታ ሲከታተል የነበረ ህዝብም “መቆየት ደጉ ብዙ አሳየን” ተባለ።

ሀውሐት/ኢሕአዴግም የነፃነት መዝሙር እየዘመረ፣ የዲሞክራሲ ካባ ለብሶ በትረ ስልጣኑን ጨበጠ። ልክ ደርግ የሃፄ ኃይለስላሴን ስርዓት ለማጥፋት የተጠቀመበትን ዘዴ ሁሉ ሀውሐት/ኢሕአዴግም በተራው የደርግን ስርዓት አረማኔነትና ዘራፊነት በተመሳሳይ ዘዴ ለህዝቡ ማሳየት ጀመረ። የኢትዮጵያ ሃብት በደርግ ባለስልጣናት ስለተዘረፈ ባዶ ካዝና ነው የተረከብነው ተባለ። ለምሳሌ ኢሕአዴግ ኦዲስ አበባ እንደገባ በመጀመሪያዎች አካባቢ አቶ መለስ ስለ የደርግ ስርዓት ሙሴና ሲናገሩ “የደርግ ባለስልጣናትና ሰራዊቱ ቢፈተሹ በቤታቸው ውስጥ የሚገኙት ዕቃዎችና ንብረቶች ገና ሒሳባቸውን ያላወራረዱ ናቸው”

ብለው እንደነበር አስታውሳለሁ። ታዲያ!! የአቶ መለስ ዜናዊ አገዛዝ - ህወሓት/ኢህአዴግ ካለፉት ስርዓታት በተለይም ከደርግ ምን ተማረ? ህዝቡስ ምን ተመኩሮ ወሰደ?

የአቶ መለስ ዜናዊ አገዛዝ ካለፉት ስርዓታት የወረሰው ትልቁ ነገር አፈናና ሙሴና ነው። ከላይ በሰፊው እንደተጠቀሰው የአፈናና የሙሴና ተግባራት ደግሞ የአንድ ፀረ ዲሞክራሲ ስርዓት ባህርይ መገለጫዎች ናቸው። አገዛዙም ወደ ሙሴና የገባው አሁን ሳይሆን ልክ ህወሓት/ኢህአዴግ አዲስ አበባን እንደተቆጣጠረ ማግስት ነው። በተለይም የድርጅቱን የድህነት አባላትና ከፍተኛ ካድሬዎች ዋና ዋና የኢኮኖሚ አውታሮችን እንዲቆጣጠሩና እንዲያረጋጉ በተመደቡበት ወቅት የህዝብና የመንግስት ሀብት ለመዝረፍ ትልቅ ዕድል አግኝቷል። ለምሳሌ በባንክ አካባቢ የነበረው የመንግስትና የንጉሳን ቤተሰብ ወርቅና ሌሎች የክበሩ ንዋያት ተዘርፏል የሚል ስሞታ ተደጋጋሚ ይቅርብ ነበር። በዚህ ጉዳይ በመካከላቸው ትልቅ ሐሜት፣ ግጭትና መካሰስ ተፈጥሮ አንዳንዶቹ እጅ ከፍጅ ተይዘው ሲታሰሩ የተወሰኑ ደግሞ የያዙት ይዘው ከሀገር የኩባለሉም እንዳሉ ይታወቃል።

ሙሴና በሰርዓቱ ውስጥ ስር እየሰደደ መጥቶ ከተራ አባል እስከ ከፍተኛ ባለስልጣናት ድረስ ሰንሰለት ያለው ዝርፊያ ተጀመረ። በሽግግር ጊዜ ጠቅላይ ሚኒስትር በኋላም ምክትል ጠቅላይ ሚኒስትር የነበሩት አቶ ታምራት ላይኔም የሙሴና ዋና ተዋናይ ሆነው ተገኙ። አቶ ታምራት ላይኔ ቢታሰሩም በልጃቸው ስም ወደ ውጭ አሸሹት የተባለውን በሚሊዮን የሚቆጠር የቡናና የክበረ ሃብት ሽያጭ ገንዘብ አልተመለሰም። ከላቸው በኋላም ሙሴናው እየባሰ ሄደ እንጂ አልቆመም። እንደ ወረርሽኝ በሽታ እየተዛመተ የሁሉም ባለስልጣናትና ካድሬዎቻቸው ደም ስር እየሆነ መጣ። ከጊዜ ወደ ጊዜ እተባባሰ መጥቶ አሁን ሊቆጣጠሩት ወደ ማይችሉበት ደረጃ ደርሷል። የዝርፊያው ስፋትም ከግለ ሰቦች ሌላብነት አልፎ ተቋማዊ መልክ ይዟል። በተደራጀ መልኩ የህዝብና የሀገሪትዋ ሃብት ወደ ውጭ ማሸሽ፣ ለግልም ሆነ ለቡድናዊ ጥቅም መሯሯጥ፣ ከውጭ ኢንቨስቶሮች ጋር ተመሳትጥሮ አብሮ መዝረፍ፣ ስልጣንን መክታ በማድረግ ፍትሕ ማጣመም፣ ወዘተ የመሳሰሉ ዓይኑ ያወጡ ዝርፊያዎች በሰፊው ቀጥሏል። በመሆኑም የአቶ መለስ ዜናዊ አስተዳደር ሙሴና ለሁለት ነገሮች ይጠቀምበታል። በአንድ በኩል የሀገሪትዋን አንጡራ ሃብት መዝረፊያ መሳሪያ አደርጎ መጠቀም ሲሆን በሌላ በኩል ደግሞ ሙሴና የአብዮታዊ ዲሞክራሲ ስርዓት ማጠናከሪያ ማድረግ ነው። ይህ ማለት በገንዘብም ሆነ በስልጣን እየደለሉ አባላትንና ደጋፊን ማፍራት፣ በሙሴና የተዘፈቁ ሰዎች ደግሞ እያስፈራሩ የድርጅቱን ወይም የስርዓቱን አገልጋይ እንዲሆኑ ወይም በማስፈራራት ፀጥ ረጭ ብለው እንዲገዙለት ማድረግ የመሳሰሉ ናቸው።

ማጠቃለያ

እስካሁን የጠቀስናቸው እውነታዎች አጠቃልለን ስናየው የህወሓት/ኢህአዴግ ስርዓት ከራሱ ውስጠ ፓርቲ ግንኙነት ጀምሮ ከሀገርና ከህዝብ ጋር መሰረታዊ የጥቅም ቅራኔ ያለበት ፀረ ዲሞክራሲ ስርዓት ነው። እንደ ድርጅትም ሆነ እንደ ግለ መሪዎች በሀገር ጉዳይና በህዝብ ጥቅም ላይ ምን እየሰሩ እንደሆነ ጠንቅቀው ያውቃሉ። ሌላ ቀርቶ ራሳቸው ያፀደቁትን ሕግና ደንብ እንኳን በአግባቡ እንዲከበር አይፈልጉም። የማይፈልጉበት ምክንያት ደግሞ የሕግ የበላይነት ከተከበረ ተመልሶ እነሱን የሚጠይቃቸው መሆኑን ስለሚያውቁት ነው። ይህ ዓይነቱ ተግባር ደግሞ የትም ይብቀል የትም በሁሉም ጨቋኝና አምባ ገነናዊ ስርዓት የሚታይ ባህርይ ነው። ስለዚህ ሙሴና የአቶ መለስ ዜናዊ አገዛዝ ደመ ነብስ በሆነበት ዘመን ለህዝብ የሚጠቅም ዘላቂ ልማት ይመጣል ብሎ ማመን ልክ ከእባብ እንቁላል እርግብ ይወለዳል ብሎ እንደ መጠበቅ ያህል ነው።

አንዳንድ ሰዎች ሙሴና የማያቋርጥ የሰው ልጅ ባህርይ አድርገው ይወስዱታል። እኔ ግን በዚህ አልስማማም። ዋናው በቅድሚያ መታየት ያለበት የሙሴና ምንጭ ምንድን ነው? የሚለው ነው። ከላይ

እንደተጠቀሰው የሙሴና ምንጭ ብልሹ አስተዳደር ነው። በአንድ ሀገር ነፃ ህዝባዊ፣ የዲሞክራሲና የፍትሕ ተቋማት ካሉ፣ የሕግ የበላይነት ከሰፈነ፣ ተጠያቂነትና ግልፅነት ያለው መልካም አስተዳደር ከተረጋገጠ ግለ መሪዎችም ሆኑ የተወሰኑ ቡድኖች በሀገርና በህዝብ ጥቅም ላይ እንደፈለጉ መቀለድና መዝረፍ ወይም ከሕግ በላይ ለመሆን አይችሉም። የአሜሪካ ፕሪዚዳንት ባራክ ኦባማ በአንድ ወቅት ስለአፍሪቃ ሲናገሩ “አፍሪቃ ሀገሮች ከድህነት መላቀቅ የሚችሉት ነበዝ ወይም ብልጥ መሪዎችን በማፍራት ሳይሆን ብልጥ ወይም ጠንካራ ተቋማትን (ኢንስቲቲዩሽን) በመገንባት ነው” ብለው እንደነበር ይታወሳል። ለእኛም ለሀገራችን ብቸኛው መፍትሄ ራሳቸውን ከሀገር፣ ከህዝብና ከሕግ በላይ የሆኑትን አምባ ገነን መሪዎችን ከማመለክና ከመመገብ ይልቅ ዓለም የደረሰበትን የአስተሳሰብ ደረጃ ለመድረስ ሁላችንም በእኩልነት የሚያገለግሉ ነፃ ተቋማትን መፍጠር፣ መገንባት፣ መንከባከብና ማጠናከር የዕድገታችንና የአንድነታችን ዋስትና ነው የሚል እምነት አለኝ።

በተረፈ በሀገራችን ወቅታዊ ጉዳይ ላይ ያጠናቀርኩትን ሌሎች ተመሳሳይ ዘገባዎችን በማክል በክፍል ሶስት ፅሁፌ ይገጥሙ እቀርባለሁ። እስከዚያ ለሳምንት ሰው ይበለን ደህና ሰንብቱ።

ኢትዮጵያ ሀገራችን ለዘላለም ትኑር

ኢ.ሜይል sgbtsait@gmail.com